

Čl. 15 písm. ee) a ff) a čl. 20 Rámce

- Počítá se tato kapacita ve vztahu k celé právnické osobě nebo její části, která provozuje hospodářskou činnost?

Dvacetiprocentní podílový práh ekonomické činnosti se počítá na celkovou roční kapacitu výzkumné organizace. Podíl ekonomické aktivity by se měl tedy v rámci daného subjektu posuzovat zvlášť u každé jednotlivé výzkumné infrastruktury, laboratoře, oddělení apod., s ohledem na organizační strukturu, kapitál, materiál a pracovní sílu, kterou má k dispozici a mohla by tak samostatně danou hospodářskou činnost provádět.

- Chápeme správně, že GBER připouští financování hospodářské i nehopodářské činnosti při splnění kvalitativních a kvantitativních kritérií pouze u výzkumné infrastruktury nikoliv u výzkumné organizace a Rámec tuto výjimku rozšiřuje i na výzkumné organizace?

Dle GBERu jsou financována pouze ta opatření, která zakládají veřejnou podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. O výzkumných organizacích a financování jejich nehopodářských činností se GBER nezmiňuje, neboť takové financování nezakládá veřejnou podporu a jak je uvedeno výše, GBER se aplikuje pouze na opatření, která veřejnou podporu zakládají. Výzkumná infrastruktura, uvedená v čl. 26, se tak vztahuje na případy, kdy její financování zakládá veřejnou podporu, neboť jsou na ní vykonávány ekonomické činnosti (tj. nejsou splněna kvalitativní a/nebo kvantitativní kritéria). Financování výzkumné organizace a výzkumné infrastruktury mimo režim veřejné podpory je tak upraven v odst. 20 Rámce.

- Podle čl. 20 Rámce musejí být činnosti (ať již hospodářské nebo nehopodářské povahy) činnostmi ve výzkumu a vývoji nebo se podle tohoto článku posuzují jakékoliv činnosti, které výzkumná organizace provádí?

Důležité je pro posouzení, zdali jsou pro hospodářské činnosti využívány stejné vstupy jako pro nehopodářské činnosti a kapacita přidělená každý rok na hospodářské činnosti nepřesáhne 20 % roční kapacity daného subjektu.

- Žádáme o názor ÚOHS, zda je správné, že některé typy institucí jsou považovány za výzkumné organizace „automaticky“ a nemusí znovu žádat a jiné mají dle Postupu při posuzování výzkumných organizací účinný od 31. 10. 2014 znovu požádat o posouzení?

Takové posouzení správnosti, že některé subjekty jsou považovány za výzkumné organizace automaticky a některé musí znovu požádat o posouzení, nepadá do kompetence Úřadu. V obou případech, tedy jak v případě „automatického“ zařazení mezi výzkumné organizace tak i v případě zařazení subjektu mezi výzkumné organizace na základě nového (opětovného) posouzení, by měl dle názoru Úřadu z důvodu vyšší míry právní jistoty poskytovatel vždy při poskytnutí podpory (tedy v okamžiku vydání právního aktu, na jehož základě je podpora poskytována) sám ověřit, např. na základě podkladů předložených žadatelem o podporu (nikoliv tedy pouze na základě předchozího posouzení dle Postupu při posuzování výzkumných organizací), že jsou splněny všechny podmínky pro poskytnutí takové podpory, tedy že je zajištěn soulad s pravidly pro veřejnou podporu, včetně naplnění definice výzkumné organizace.

- Jak do pravidel veřejné podpory vstupují další činnosti univerzit, (vč. hospodářských, které mohou svým rozsahem převyšovat 20% hranici), které vykonává jiná její samostatná organizační jednotka, která se o podporu na VaVal neuchází?

V takovém případě je nutno tyto další činnosti univerzit posoudit z hlediska jejich charakteru, tedy zda je možno je považovat za hospodářské činnosti či nikoliv. V případě, že se jedná o hospodářské činnosti a jsou na ně poskytovány veřejné prostředky, je nutno tyto prostředky poskytnout v souladu s příslušnými pravidly pro veřejnou podporu.

- Co je pro takový otevřený přístup pojmem „výzkumná infrastruktura“ chápáno – jde pouze o přístrojové vybavení nebo i o personální kapacitu výzkumníků-zaměstnanců univerzity, která výzkumnou infrastrukturu vybudovala a provozuje?

Tento právní termín je definován v čl. 2 odst. 91 GBER, kde je definován dostatečně obecným způsobem tak, aby zahrnoval veškerou infrastrukturu (hmotnou i nehmotnou) nezbytnou pro výzkumné účely. Z definice nevyplývá, že by se jednalo i o personální kapacitu.

„výzkumnou infrastrukturou“ se rozumí zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení a výzkumný materiál, zdroje založené na znalostech, například sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, například sítě GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozміstěné“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů) v souladu s čl. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 723/2009 ze dne 25. června 2009 o právním rámci Společenství pro konsorcium evropské výzkumné infrastruktury (ERIC) (1);

Čl. 25 GBERu

- Jakým způsobem bude třeba zpracovat nařízení GBER do již běžících projektů, u kterých byly smlouvy o poskytnutí dotace uzavřeny v minulosti a u nichž pokračování řešení a finanční podpory pokračuje na základě uzavřených dodatků ke smlouvám po vyhodnocení předchozího řešení.

Je třeba promítat příslušné změny do smluv/rozhodnutí pouze tehdy, pokud by tyto změny mohly mít za následek poskytnutí nové veřejné podpory (např. změna způsobu řešení činností v rámci projektu tak, že by po změně šlo o hospodářské činnosti)?

Ano, v případě, že by změny znamenaly poskytnutí (nové) veřejné podpory, je třeba dodržet nové podmínky dle GBERu. Za poskytnutí nové veřejné podpory u projektů, v jejichž rámci byly prováděny hospodářské činnosti je nutno považovat takové změny, které mají vliv na posouzení slučitelnosti podpory (např. změna výše či míry podpory, snížení způsobilých nákladů atp.)

- V případech, kdy dojde k výnosům z činnosti úzce související s projektem (přijaté poplatky z pořádané konference, prodej publikací apod.), je z hlediska GBER postačujícím řešením, budou-li výnosy využity na pokrytí nákladu na činnosti základního výzkumu, ne nutně související s řešením příslušného projektu?

Jedná se tedy v takovém případě o transfer znalostí výzkumné organizace ve smyslu GBER? V případě, že bude daný subjekt považován za podnik, povinnost reinvestice platit nebude?

Podmínky poskytnutí podpory v oblasti VaVal na základě GBERu nestanovují povinnost reinvestice zisku. Pokud je podpora poskytována výzkumné organizaci na její VaVal projekty dle GBER, měl by takový postup znamenat, že jsou financovány hospodářské činnosti výzkumné organizace, výzkumná organizace je tak podnikem a jedná se tedy o veřejnou podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

V případě, že mají být financovány ne-hospodářské činnosti výzkumné organizace (tedy financování mimo režim veřejné podpory) je nezbytné splnit podmínku stanovenou odst. 19 písm. b) Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, tedy podmínku reinvestice zisku z činností v rámci transferu technologií do primárních činností výzkumné organizace (tedy do činností vymezených v odst. 19 písm. a) Rámce).

- V případě, že o zveřejněné výsledky projeví zájem více zájemců, je možné sjednat různé podmínky využití podle typu jejich poptávky – např. různé ceny pro různé podmínky využití (s cílem vyššího zisku), nebo musí být podmínky i ceny vždy pro všechny stejné?

V případě, že by bylo předem zveřejněno řádné a objektivní zdůvodnění odlišnosti cen (transparentní a nediskriminační podmínky), resp. proces tvorby cen, pro různé podmínky využití daných výsledků, není odlišnost cen dle názoru Úřadu vyloučena.

Čl. 26 GBERu

- Jak postupovat v případě, kdy se na „nabídku“ ozve pouze jeden zájemce a požaduje exkluzivitu tj. „výhradní licenci“ - lze mu ji poskytnout? A co když se za další např. rok ozve jiný zájemce, který by se dožadoval též exkluzivity a „stejných“ podmínek?

Není zcela jasné, zda se dotaz vztahuje k čl. 26 GBERu. Co se týče exkluzivity ve vztahu k podpoře na výzkumnou infrastrukturu ve smyslu čl. 26 GBER, musí být dodržena příslušná pravidla, tj. přístup k infrastruktuře musí být umožněn více uživatelům za transparentních a nediskriminačních podmínek. Přednostní přístup se zvýhodněnými podmínkami mohou získat podniky, které financovaly alespoň 10% investičních nákladů na infrastrukturu.